

Uppföljningsbeslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av Högstadium
Centrum anpassad grundskola belägen i Falköpings
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har genomfört en planerad kvalitetsgranskning vid Högstadium Centrum anpassad grundskola. Granskningen genomfördes under våren 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen ett antal utvecklingsområden för skolenheten som angetts i beslut den 30 maj 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Högstadium Centrum anpassad grundskola senast den 30 december 2025 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsbehov. Falköpings kommun har inkommit med en sådan redovisning den 23 december 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Rektors ledarskap

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten på skolenheten

Undervisning

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Ytterligare kvalitetshöjande insatser behövs.

Bedömning och betyg

Ytterligare kvalitetshöjande insatser behövs.

Huvudmannens styrning och stöd

Ytterligare kvalitetshöjande insatser behövs.

Skolinspektionen avslutar granskningen.

Bakgrund

Rektors ledarskap

Författningsstöd

Anpassad grundskola:

Utbildningens utformning och syfte: 1 kap. 4, 5, 9–10 §§ skollagen (2010:800). Rektors pedagogiska ansvar och ansvar för inre organisation och för personalen: 2 kap. 9–10 och 34 a §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete enhetsnivå: 4 kap. 4–7 §§ skollagen.

Rektorns ansvar för att tillhandahålla flexibel, tidsenlig och tillgänglig utbildning: 11 kap. 2, 5, 6, 8, 13 §§ skollagen.

Läroplan för anpassad grundskolan (Lgra22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Bedömningen var: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och organisera arbetet med ett tydligt fokus på att skapa en tillgänglig lärmiljö för alla eleverna.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn leder och organisera verksamhetens arbete med ett fokus på att skapa tillgänglig lärmiljö för eleverna. Rektorn har anställt en speciallärare med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning och använt personal med specialpedagogisk kompetens i arbetet med att skapa tillgänglig lärmiljö. Det har bland annat lett till att skolenheten har tagit fram praktiska hjälpmedel och kompenserande stöd i matematikundervisningen, där eleverna exempelvis får individanpassade begreppshandböcker. Dessutom har rektorn skapat förutsättningar för gemensam planering varje vecka och gemensamma möten med fokus på elevers lärande och utveckling av lärmiljön. Personalen har genomfört diskussioner kring tillgänglig lärmiljö utifrån SPSMs stödmaterial och tillgänglighetsmodell. Rektorn har följt upp utvecklingsarbetet genom observationer, specialpedagogiska kartläggningar, analys av dokument, elevenkäter samt personalens reflektioner och bedömningar. Rektorn kan ännu inte se några tydliga effekter på elevernas progression, men förväntar sig en ökad måluppfyllelse framöver. Läsåret 2026/27 kommer samtliga skolenheter inom anpassad

grundskola bli ett eget rektorsområde med en rektor och en biträdande rektor. Två av skolenhetens speciallärare kommer vara med i förvaltningens utvecklingsgrupp, som har uppdrag att utveckla kvaliteten i undervisningen och utveckla arbetet med formativ bedömning för att synliggöra elevers lärande, med start i januari 2026.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom bedömningsområdet Rektors ledarskap.

Undervisning

Författningsstöd

Anpassad grundskola:

Utbildningens syfte: 1 kap. 4 § skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Den anpassade grundskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen. Strukturerad undervisning: 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Bedömningen var: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla undervisningen så att syftet med undervisning blir tydligt för alla elever.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn och lärarna har påbörjat ett arbete med att utveckla undervisningen, men det framgår inte av redovisningen om undervisningen faktiskt utformas så att syftet med undervisningen blir tydligt för alla elever. Samtliga undervisande lärare har haft en genomgång och fört återkommande diskussioner om hur de ska synliggöra syftet för eleverna. Lärarna har därefter tydligare definierat mål med undervisningen, där eleverna får vara med och fundera över om de har hanterat de aktuella delmålen. I det arbetet används ett konkret material som synliggör målen i kursplanen. Rektorn följer upp arbetet genom strukturerade observationer, personalens reflektioner och bedömningar,

elevenkäter och specialpedagogiska kartläggningar. Rektorn märker att eleverna bättre kan förstå vad som förväntas av dem när lärarna tydliggör syftet med undervisningen. Vidare ser rektorn att en utveckling av hur lärarna tydliggör syftet för eleverna har gjorts, men bedömer att arbetet behöver fortsätta. Framöver ska ett digitalt läromedel användas där eleverna kommer kunna skatta sina kunskaper i förhållande till kursplanen, både efter en lektion och ett arbetsområde. Förväntan är att syftet med undervisningen synliggörs och tydliggörs än mer för eleverna.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att rektorn och lärarna har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom bedömningsområdet Undervisning. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter och att resultatet av de vidtagna åtgärderna utvärderas.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

Anpassad grundskola:

Utbildningens utformning och syfte samt hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4–5 och 10 §§ skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Trygghet och målinriktat arbete mot kränkande behandling: 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ skollagen.

Den anpassade grundskolans syfte: 11 kap. 2 § skollagen.

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Bedömningen var: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och att eleverna ges möjligheter att delta i olika sociala sammanhang. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna och med stöd av studie- och yrkesvägledaren ta fram en tydlig planering för hur eleverna ska få praktiska erfarenheter av närsamhällets arbets-, förenings- och kulturliv.

Av huvudmannens redovisning framgår visserligen att eleverna under läsåret 2025/26 kommer få genomföra PRAO, men det framgår inte en tydlig planering för arbetet med hur eleverna ska få praktiska erfarenheter

av närsamhällets arbets-, förenings- och kulturliv. Lärare tillsammans med skolenhetens studie- och yrkesvägledare har startat med att se över organisering av PRAO-platser för eleverna och skapat ett årshjul för hur eleverna ska få dessa praktiska erfarenheter av närsamhället. Studie- och yrkesvägledaren håller också i samtal med eleverna både enskilt och i grupp. Rektorn följer upp arbetet genom elevsamtal och enkäter samt stämmer av att årshjulet följs. Vidare har en styrgrupp tillsatts i kommunen med uppdrag att skapa förutsättningar för eleverna i anpassad skola att besöka olika arbetsplatser. Det framgår däremot inte av huvudmannens redovisning hur skolan planerar sitt arbete så att varje elev ges varierade erfarenheter av närsamhället i syfte att varje elev ska få möjlighet att aktivt delta i samhällslivet.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att ytterligare kvalitetshöjande insatser behövs inom bedömningsområdet. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter och att resultatet av de vidtagna åtgärderna utvärderas.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

Anpassad grundskola:

Likvärdig utbildning och rektors ansvar: 1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§ skollagen. Elevens utveckling mot målen och arbete med extra anpassningar och särskilt stöd: 3 kap. 3, 5 och 7 §§ skollagen.

Den anpassade grundskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 5 och 11 skollagen. Utvecklingssamtal och individuell studieplan: 11 kap. 15–16 a §§ skollagen. Betygsättning: 11 kap. 17, 19–23 §§ skollagen.

Bedömningsstöd: 10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgr22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar.

Bedömningen var: Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att alla lärare använder de fortlöpande bedömningarna av elevernas kunskaper som underlag för att anpassa undervisningen utifrån elevernas behov.

Av huvudmannens redovisning framgår hur eller om lärarna använder sig av sina fortlöpande bedömningar av elevers kunskaper som underlag för att anpassa undervisningen. Det framgår däremot av redovisningen att rektorn har skapat förutsättningar för lärarna mer återkommande diskutera elevers progression och reflektera över undervisningens kvalitet i utvalda ämnen/områden. Under hösten 2025 har lärarna börjat använda en dokumentationsmodell för att tydligare synliggöra elevernas progression. Dokumentationen av elevernas progression används av alla undervisande lärare i arbetet med att ge återkoppling till eleverna. Det framkommer däremot inte av huvudmannens redovisning om lärarna faktiskt använder sina bedömningar och anpassar undervisning utifrån elevernas behov eller hur rektorn ser till att det arbetet genomförs av alla lärare.

Rektorn avser att följa upp elevernas progression kontinuerligt och följa upp arbetet genom att ta del av olika dokument som individuella utvecklingsplaner, åtgärdsprogram och personalens reflektioner samt observationer och specialpedagogiska kartläggningar.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att ytterligare kvalitetshöjande insatser behövs inom bedömningsområdet. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter och att resultatet av de vidtagna åtgärderna utvärderas.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

Anpassad grundskola:

Huvudmannens ansvar att för en likvärdig utbildning som uppfyller syftet och tar hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a §§ skollagen.

Kompetens för rektor, lärare och elevhälsa: 2 kap. 11–13, 18, 25 och 29 §§ skollagen (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare).

Ansvar för kompetensutveckling, flexibilitet, lokaler och utrustning: 2 kap. 34 a–36 §§, 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete huvudmannanivå: 4 kap. 3 och 8 §§ skollagen.

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, - Skolans uppdrag och - Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Bedömningen var: Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

- Huvudmannen behöver utveckla sitt arbete med att följa upp och göra självständiga bedömningar av den anpassade skolans verksamhet, så att huvudmannen har ett tydligt underlag för beslut om vilka insatser huvudmannen behöver göra och vilket stöd som skolenheten och rektorn behöver.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen visserligen har initierat ett visst arbete för att kunna följa upp den anpassade skolans verksamhet för att få tillgång till vissa underlag. Dock framgår inte av redovisningen att uppföljningen leder till självständiga bedömningar och tydligt beslutsunderlag för stöd och insatser i verksamheten. Huvudmannen har inlett ett arbete med kvalitetsdialogerna, som genomförs mellan huvudman och rektor. I det arbetet har huvudmannen startat med att ta fram kommungemensamma underlag och kvalitetsindikatorer för anpassad grundskola. Huvudmannen har även gjort en översyn av och förändrat huvudmannens resursfördelningsmodell för att ge rektorn tydligare förutsättningar att skapa den inre organisationen för skolenheten. Huvudmannen har också påbörjat ett arbete för att kunna följa elevers kunskapsutveckling genom att titta på hur andra kommuner och anpassad gymnasieskola gör. En utvecklingsgrupp bestående av pedagoger har fått i uppdrag med start i januari 2026 att pröva olika modeller som visar elevers faktiska progression. Huvudmannen ska även byta lärplattform, vilket innebär en framtida möjlighet att utforma mallar för att beskriva elevers nuläge och göra en framtidsytande plan. Därutöver finns en plan för att alla skolenheter hos huvudmannen, även anpassad skola, ska kartlägga och följa upp elevers läsförmåga genom screeningar.

Huvudmannen planerar också genomföra en enkät anpassad för olika elevers förutsättningar under vårterminen 2026, en enkät baserad på det nationella kvalitetssystemets indikatorer. Enkäten planeras att årligen genomföras, med syftet att kunna se utveckling av kvalitet över tid i de områden som omfattas av enkäten

Däremot framgår inte av huvudmannens redovisning på vilket sätt huvudmannen planerar att följa upp andra aspekter av utbildningen som de förutsättningar som skolenheten har i form av personal och ändamålsenliga

lärverktyg och lokaler samt om syftet med utbildningen uppnås. Det framgår inte heller hur huvudmannen planerar att arbeta för att aktivt kunna ta ställning till och förhålla sig självständigt till den uppföljning, analys och bedömning som tagits fram vid skolenheten. Slutligen framgår det inte om huvudmannen har undersökt om den analys och de utvecklingsåtgärder som har bestämts och genomförts på skolenhetsnivå är adekvata eller om huvudmannen gör andra bedömningar.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att ytterligare kvalitetshöjande insatser behövs inom bedömningsområdet. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter och att resultatet av de vidtagna åtgärderna utvärderas.

På Skolinspektionens vägnar

X Carina Vesterlind

Beslutsfattare
Signerat av: Carina Vesterlind

X Matilda Hazard

Föredragande
Signerat av: Matilda Hazard